

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eius Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt XXIII. Responsio ad illud, quod Antonius obiecit, non esse
consentaneum naturae, vt vnus Petrus omnes oues Christi pasceret. &
quid Philosophus duce & magistra ratione naturali de vnus primatu ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

Responsio ad illud, quod Antonius obiecit, non esse consentaneum naturæ, ut vnus Petrus omnes oues Christi pasceret, & quid Philosophus duce & magistra ratione naturali de vnus primatu propter præstantiam virtutis senserit, & quomodo inde docemur, quid nos de primatu Petri à Christo propter prærogatiuam charisma fidei instituto sentire debeamus. & quomodo concilium supra pontificem ponere perinde sit, ut partem toti præferre, & quod est naturæ repugnans. deinde, quibus virtutibus meruit Petrus primatum. & de fundamento & Radice primatus episcopi Romani. item quomodo interpretatio loci Ioannis Pasce oues meas, ut omnes oues commiserit, consentanea sit alijs locis.

scripturæ, & circumstantiæ loci.

„ **T**urrianus autem, inquit, ad vñ Petrum eiusque
„ successorem Romanum pontificem suo more restringit hoc præceptum Christi, Pasce
„ oues meas; atque, ut id efficiat, profert articulum
„ græcum cum pronomine, cuius ait tantam esse
„ vim, ut oēs oues Christi significet, atque adeo, quotquot
„ vnquam futuræ sunt, quas cum Petrus pascere iubeatur,
„ nec id iam præstare possit, utpote iam pridem è vita sublatus, restat ut in suo successore, nempe in pontifice Romano pascat oēs oues Christi, id est, regnum in oēs Ecclesias exerceat, sic Turrianus videtur sibi præclare ratiocinari.

Quomodo
mea recitat
Antonius
perperam
verbis suis,
quibus ipse
viri confue-
uit.

„ Deberes saltem Antoni, cum mea recitas, verbis meis vti, & non tuis,
„ quale est Oēs oues Christi pascere, id est, exercere regnum in omnes
„ Ecclesias. sic enim tu loqui didicisti. Sed pergamus recitare tua.
„ Ego verò, inquit, agnosco, argumentum Thomæ ex libro aduersus errores Græcorum, sed ista expositio vel
„ Thomæ, vel Turriani, atque adeo pontificiorum omnium nec ipsis contextus verbis, nec huius loci circumstantiæ, nec alijs scripturæ locis consentanea est, immo
„ ne ipsi quidem rerum naturæ. Scilicet acutior est & doctior quam Sanctus Thomas, et quàm omnes pontificij Antonius Sadei Lutheri discipulus, & idcirco non est ab eo requirendum
„ ut quæ:

ut quæ dicit, probet, satis est, si nouus Pythagoras dicat tantum, sicut ipse Luthero dicenti tantum credidit. Itaque quomodo expositio huius loci, Pasce oues meas, quod omnes oues commissæ fuerint vni Petro, neque verbis ipsis contextus, neque circumstantiæ loci, nec alijs locis scripturæ consentanea sit; non opus est probare; quia Antonius Sadeel dicit, hoc satis sit discipulis eius. Illud verò extremum, ne ipsi quidem naturæ consentaneam esse expositionem illam, hoc visum est illi, non satis esse dicere, nisi probaret, videamus igitur quomodo probet. Quis enim vnquam, inquit, existimauerit, vnum Petrum omnes Christi oues pascere potuisse? hoc est illud naturæ non consentaneum, quod Antonius Sadeel sagacitate ingenij sui olfecit. Thomas verò ut minus sagax non est odoratus, nec pontificij vlli. Quis non rideat, vel potius non defleat Antonium istum, qui sapientior, & ingeniosior quàm Thomas videri vult? Damus hoc Antoni, non potuisse vnum Petrum omnes Christi oues pascere, sed quomodo tam tardus, & obtusus disputator es, ut existimaueris concessio hoc, totum negotium confectum esse? non sic obtuse disputatur apud Arist. tuum. li. 3. de rep. contra principatum vnius. penes quem sit summa omnium rerum potestas, quæ dicitur ab eodem Arist. πρῶτασις, dicamur nos, plenum regnum, quod cæteris, quæ non sunt proprie regna, idem præponit. Qui illic disputat, sumpsit quidem, quod tu sumpstisti, sed adiunxit aliud quod tu, et si ante oculos erat, non vidisti. sic. n. ratiocinatur; sed cum ab vno cuncta prouideri non facile sit, conuenit hactenus tua sumpcio, hanc. n. vim habet quod tu dixisti, Quis enim vnquam existimauerit, vnum Petrum omnes oues pascere potuisse? nihil amplius addidisti; nec in mentem venit illa regula iuris tritissima, & animis omnium anticipata, Quod per alios facimus, per nos facere videri. Vnde ille contra regnum plenum disputans totum hoc sumpsit, sed cum ab vno cuncta prouideri non facile sit, plures magistratus esse oportebit ab ipso constitutos; sed nec ex hoc sequitur, non præstare esse vnum principem omnium, etiam principe philosophorum auctore. si modo inquit, vir vnus singularis cæteris omnibus præstet: siquidem ratione præstantia omnes rerum publicarum conditores censerent, principatum esse deferendum. Si sic auctor gentilis natura duce de summa potestate penes

Quomodo
ut Antoni-
us nouus
Pythagoras.

Quam ob-
tuse Anto-
nius contra
primatum
Petri dispu-
ter, cum su-
mit non po-
tuisse vnum
Petrum omnes
oues pasce-
re.
Quomodo
disputetur
apud Arist.
in Politicis.
contra prin-
cipatum
vnius.

unum, & de vnus principatu, siue primatu, propter excellentiam virtutis vsu & exercitatione humani ingenij, & studij comparata sensit, quid par erat, & iustum, vt sentiret tu de primatu Petri propter prerogatiua charismatis à Christo dati, qui Ecclesia suam super eum edificauit: si Christus, vt euangelium docet, rogauit pro Petro, vt non deficeret fides eius, & ei iussit, vt firmaret, quod ei tanquam petrae conueniebat, fratres suos, id est, totam fraternitatem, quae erat Ecclesia, cuius sancti apostoli columna quaedam erant, an non erat talis, ac tantae fidei Charisma oratione Christi à Deo patre impetratum, dignum, vt vnus Petrus haberet in apostolis, & cuncta Ecclesia primatum: rursum, si philosophus ratione naturali magistra iudicauit eum, qui principatum adeptus esset propter excellentiam, & praestantiam virtutis, quae in eo maior, quam in ceteris reperiretur, non decere, vt aliquando vir talis aut morte, aut exilio, aut per ostracismum exterminaretur: nec, vt vicissim aliquando tanquam subiectus pareret, natura, inquit, repugnante, quae partem toti praeferrere non sinit (quod quidem inquit, accideret ei, si quis ea virtutis magnitudine ceteris antecederet) si Philosophus inquit, qui neque virtutes à Deo infusas, neque charisma fidei, & potestatis spiritualis nouit, ratione, vt dixi, naturali ductus, sensit tantum esse deferendum ei, cui primatus propter magnitudinem virtutis humanae datus esset, vt cuiuscunque aliorum virtus comparata cum illius principis virtute, videretur pars cum toto comparata, ac proinde repugnare, partem toti praeponi, quid nos sentire decet, quibus reuelauit Christus per euangelium suum edificasse ecclesiam super Petrum, & ei clauis regni caelorum dedisse, pro eiusque fide, qua firmaturus erat fratres suos, patrem rogasse, ne deficeret, ei denique post resurrectionem iussisse pascere oues suas: quid inquit aliud sentire de Petro decet, quam constitutum fuisse principem apostolorum, & totius ecclesiae per prerogatiuum charisma summae potestatis spiritualis ei datae, cuius pars sit potestas cuiuscunque alterius pastoris quauis apostoli: quare naturae repugnans esse, si vllus supra eum esse queat, id enim esset partem toti antecellere. Ex quo fit, vt hoc obiter dicatur, qui tradunt concilium esse supra pontificem, eos naturae repugnare, cum nihil aliud sit hoc, quam partem toti praeferre. Aliter etiam disputatur apud Philosophum in eodem libro

Quid deceat
Christianum
de primatu
Pontificis
sentire, co-
paratione
facta cum eo,
quod Philoso-
phus ratione
naturalis ma-
gistra de vnus
principatu propter
praestantiam
in studio
virtutis
sentit.

Quo pote-
stas cuius-
cunque; alte-
rius pastoris
spiritualis
pars sit po-
testatis Pe-
tro datae, ex
quo fiat, vt
vllam aliorum po-
testatem su-
pra successore
eius esse,
naturae re-
pugnet, hoc
enim esse
partem toti
praeferre.

Quo, & qua-
re naturae
repugnet
concilium
esse supra
Papam.

contra principatū vnus. Nam princeps, inquit, ac reges nunc quoque multos sibi oculos, multas aures, multas item manus, atq; pedes faciunt, quoniam qui principatu istius contenti sunt, hos imperij siue principatus participes efficiunt, & si principis iudicio hi quoque sunt imperio, siue principatu digni, eiusdem profecto sententia pares, & similes imperare, siue principes esse oportet eodem modo. Præter naturæ. n. ius est, inquit, ut paribus impar tribuatur, quin potius iustum est, ut sit inter eos imperandi & parendi vicissitudo. Hactenus illius argumentatio: sed neque hic conclusio rationis vera est, nec ex illis, quæ sumpta sunt, efficitur, ut non conueniat vni principatus, ei scilicet, cuius virtus sit, ut Philosophus ait, omnium aliorum virtute maior. Tunc enim iustum est, inquit, ut genus hoc regium, & hic vnus regno cum summa rerum omnium potestate potiatur. Transferamus, quod ille dixit, & conclusit de regno pleno terreno vnus, & de summa potestate seculari ad regnum spirituale, & summam potestatem non huiusmodi, sed celestem, quam dedit Christus Deus noster vni Petro, cui adiunxit reliquos sanctos apostolos adiutores tantum, quia multos oculos, multas aures, multas item manus, atq; pedes, adde etiam multas linguas, & ora, & eos omnes, quos ipsi apostoli episcopos, dum viuerent, in diuersis ciuitatibus, & prouincijs episcopos constituerunt, ne tu iam Antoni dicas, quis vnquam existimauerit vnum Petrum omnes oves pascere potuisse? cum hic audias à tuo Arist. imò id etiam videas, reges nunc quoque multos oculos, multas aures, multas manus, atq; pedes sibi facere. Virtus vera omnium aliorum virtute maior, qua Petrus meruit, ut omnium apostolorum princeps fieret, illa excellentiss. confessio fuerit, quam domino percontante, quem apostoli sui eum esse dicerent, nihil sancti nominis omniū confessus est, meruit, inquam, ut qui pro omnibus diuinam illam confessionem edidit, omnium fieret os, & caput, & dux. Altera virtus præter virtutem istam fidei admirabilis, qua meruit etiam ut pro fide eius, ne deficeret, Dominus rogaret, fuit charitas qua meruit, ut quod promiserat confirmaret, eum dixit ei, Pasce oves meas, postquam tertio interrogasset, utrum diligeret eum plus alijs apostolis, & ille respondit tertio, Domine, tu nosti omnia, tu scis, quia amo te. Et quia nemo maiorem charitatem habet.

Quò transferendum est, quod Philosophus conclusit de summa potestate vnus, cuius virtus aliorum omnium virtute maior sit, ad summam potestatem spirituale, cuius charissima fidei prærogatiua excellētius quam aliorum sit.

Petrus ob excellentiam fidei, & charitatis factus princeps pastor cunctarum ecclesiarum. Principatus Episcopi Romani successoris Petri prerogativarum charisma gubernationis spiritualis totius Ecclesiae est. Fundamentum & radix primatus Episcopi Romani charisma fidei Petri, in quo pervicaciam ordinationis succedit propter orationem Christi ad patrem caelestem. Quod Petrus vivit in successoribus suis, qui nunquam deficient in cathedra eius usque ad consummationem saeculi. Quomodo Antonius quod dixit, expositione illius loci euangelici Pasce oves meas, non esse consentaneam ipsis contextibus, neque circumstantiis loci, nec alijs locis.

habet, quam ut animam suam ponat pro amicis suis, confirmavit dominus ita esse, quod de charitate sua in Christum Petrus responderat, cum statim praedixit illi martyrium, quod pro fide Christi, & pro omnibus sibi commissis subeundum erat. Ob excellentiam igitur fidei & charitatis fecit Christus Petrum principem pastorem Apostolorum, & cunctae Ecclesiae suae: fundamentum autem huius principatus, qui principatus est prerogativarum charisma gubernationis spiritualis, est charisma fidei Petri pro quo ne deficeret in Petro, ac proinde in successore eius per vicariam ordinationem, patrem caelestem rogavit, idque quia in Petro tanquam in origine ordinis sacerdotalis, & unitatis Ecclesiae, tota potestas clauium continebatur, ita ut quicumque potestate clauium, & pascendi oves Christi acciperent in Petro, tanquam in principio, & exordio potestatis acciperent. Idcirco necesse fuit, ut in Petro factus princeps omnium, & de cuius potestate alij partem accepturi erant, non deficeret fides, quando in cathedra sederet. Idem de successore eius dictum sit: non enim ad tempus, id est, quam diu Petrus, & reliqui Apostoli superstites essent, Ecclesiam super Petrum edificavit, quid enim amentius, aut magis impium dici, aut cogitari posset? sed usque ad consummationem saeculi. vivit enim adhuc Petrus in successoribus suis, qui nunquam deficient, neque portae inferi, id est, schismata, haereses, persecutiones tyrannorum aduersus eos, & eorum cathedram, quae cathedra Petri est, unquam praeualebunt. Haecenus responsum sit ad illud, quod dicebas, nec ipsi naturae consentaneum esse, ut unus pasceret omnes oves: redeamus nunc ad illud, quod proxime dixeras. Hanc expositionem illius loci, Pasce oves meas, ut omnes oves iussus sit Petrus pascere, nec ipsis contextus verbis, nec huius loci circumstantiis, nec alijs scripturae locis consentaneam esse. Callide tu quidem, ut soles, qui non es aggressus probare, quod dicis, quia non potuisti. Probemus ergo nos consentaneam esse istis tribus, quae negas. Ac primum quidem commisisse uni Petro omnes oves pascendas, alijs locis scripturae consentaneum esse: quomodo enim Ecclesiam suam, quae una est tota, nominatim, & singulariter super Petrum divinam illam fidei confessionem nomine omnium Apostolorum

postolorum confessum edificaturus erat, sicut in Euangelio dicit, nisi eidem vni totam Ecclesiam committeret? & quomodo rursus totam, nisi partes omnes? igitur & partes partium, ac proinde singulos, omnes igitur. Quid autem est tota Ecclesia, nisi totum ouile rationale: omnes igitur oves totius ouilis, quod vnum est totum, vni Petro commisit pascendum. Deinde, super quem nominatim & singulariter edificauit Ecclesiam, id est, super Petrum, eidem nominatim & singulariter dixit statim, tibi dabo claues regni caelorum. Potestas verò clauium, quæ tota fuit data ei, super quem tota Ecclesia edificata est, ad pascendum totam Ecclesiam pertinebat, ergo ad singulos Ecclesie pascendos, & cum tota Ecclesia sit ouile totum, ad singulas oves pascendas pertinebat. Omnes igitur oves ei commisit, cuius potestatem ad pascendū omnes referri voluit. Rursus consentanea est hæc expositio de pascendis omnibus ouibus a Petro illi loco, & in aliquando conuersus firma fratres tuos. Cum enim dixit, fratres tuos, totam fraternitatem intellexit, tota autem fraternitas, tota Ecclesia est, firmare autem ad pastorem pertinet, & ad curam pastoralem, sicut firmari ad oves iuxta parabolam Ezech. 34. in qua verus pastor dicit, quod infirmum est, consolidabo, aut si fratres interpretaris reliquos Apostolos, certe cui committebat curam firmandi firmiores, multo magis committebat curam firmandi in firmiores. Consentanea præterea est hæc expositio illi loco Euangelij Lucæ, caput 22. cum contendentibus discipulis, quis eorum videretur esse maior, dixit autem eis dominus, reges gentium dominantur, & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur, vos autem non sic, sed qui maior est in vobis, fiat sicut minor. Quorsum docuisset discipulos, quemadmodum qui inter eos maior esset, se gerere deberet, si nemo vnquam inter eos futurus erat talis? quid vanius cogitari potest, quam frustra hoc dictum fuisse? frustra autem dictum fuisset, si hæc admonitio nullum locū in eis habitura fuisset, id est, si omnes pares futuri erant, inter pares enim nullus est maior. At maiorem esse, præesse est hoc loco, alioqui non comparasset cum regibus, quorum est præesse, & quia ad eos præesse pertinet, maiores sunt. Si igitur vnus ex Apostolis fu-

P p

turus

cis scripturæ non est ag-
gressus pro-
bare, quia
non potuit,
nisi dicere
tantum, vt
soler; &
quomodo
nos probe-
mus consen-
taneum esse
istis tribus.

Quomodo
expositio lo-
ci pascere oves
meas vt om-
nes oves mū-
di cōplectā-
tur, alijs lo-
cis scripturæ
cōsentanea
sit.

Quomodo
ex loco Lucæ
qui maior
est inter vos
&c. demon-
stratur ius-
sisse domi-
num Petro
pascere om-
nes oves.

Quomodo
ex loco Act.
15, elegit in
nobis per os
meum &c.
demonstre
tur præfui-
se Petrum
omnibus o-
uibus pascē-
dis.

turus erat maior iuxta hunc sermonem domini, & maiorem esse, ut dixi, hoc loco præesse est, vnus igitur in Apostolis ipsis præfuit, alio qui nõ fuisset maior. Quod si apostolis fuit maior, quia illis præfuit, fuit igitur maior cæteris omnibus per cunctum orbem, & illis præfuit, quibus & apostoli maiores fuerunt, & quibus præfuerunt. Hic aut non est alius quam Petrus; igitur fuit maior Petrus reliquis apostolis iuxta sermonem domini, ac proinde reliquis omnibus totius mundi Christianis, & illis omnibus, quibus maior erat, præfuit. Quare cum in Euangelio Ioannis pascere oues suas iussit Petro, omnes oues pascere iussit, quia illas oues iussit pascere, quibus maior erat: erat aut maior omnibus, & quibus erat maior, illis præesse iussus est, id est omnibus; pascere n. præesse est, iussit igitur pascere oēs, quia omnibus præerat, & omnibus maior erat. Postremo, consentanea est hæc expositio illi loco in actis apost. c. 15. cū dixit B. Petrus in illa Synodo Hier. prima omnium, viri fratres, vos scitis, quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit per os meum audire gentes verbum Euangelij, & credere. Iterum cum hunc locum obseruauim, interrogabam, quare non dixisset Petrus, viri fratres, vos scitis, quoniam a diebus antiquis Deus elegit nos, id est, apostolos, sed dixit, elegit in nobis id est, in apostolis, (apostolos n. e quorum numero & choro erat, intellexit, cum dixit, in nobis) audire gentes per os meum verbum Euangelij, quod perinde erat, ut si diceret, elegit me ad prædicandum gentibus, cum alioqui alios quoque Apostolos ad prædicandum gentibus elegisset, nisi aliquid eximium, quod in Petro fuisset negas, significasset, cur sic locutus esset? significauit igitur se esse os & caput omnium, & cum prædicare, ac docere verbum Euangelij pascere sit, sequitur cū ei præcepit dominus, ut pasceret oues suas, præcepisse, ut pasceret eas per se, & per reliquos apostolos tamquam adiutores suos, ita ut ipse esset ποιμὴν τῶν προβάτων, siue ἀρχιποιμὴν, ut ab antiquis patribus Græcis vocatur, hoc est, princeps pastorum. oēs igitur oues pascere iussit. Hactenus de locis scripturæ, omitto reliquos, non n. est tempus dicendi omnia. Videamus deinceps, quomodo sit hæc expositio consentanea illius loci Ioannis circumstantiæ, quod tu etiā requiris, & negas reperiri hic. Cū vellet dominus post

Quomodo
expositio
illius loci
Pascere oues
meas oēs,
consentanea
sit circumstan-
tiæ illius lo-
ci.

resurrectionē suam præstare, quod promiserat, de ædificanda Ecclesia super Petrum, tunc dicit ei, *Pasce oves meas*, in quo ministeriū verbi continetur, & simul iurisdictionem in eas tribuit, & potestatem clauū regni cælorum promissam, sine qua eiusmodi iurisdictione explicari, & expediri non poterat, in his enim negotiū ædificationis Ecclesiæ, quæ est corpus Christi, versatur. Itaq; dare primo vni Petro potestatem clauū regni cælorum, & ministeriū pascendi oves Christi, hoc fuit ædificare Ecclesiam super Petrum, vnde nulli alij pastores, nec ipsi apostoli potestatem pascendi ad opus ædificationis Ecclesiæ acceperunt, nisi in Petro, & per Petrum, quia primo data est vni Petro, vnde origo, & causa, vt alij habeant, factus est. idcirco cum ei dictum est, *Pasce oves meas*, in eo quoq; dictum est, quibusq; secundum cuiusq; mensuram cura pastoralis commissæ est, in eo enim censentur tanquā in radice, & origine ac principe pastorum omnes pastores: sicut in Adam, quia fuit origo generis humani, omnes homines, & in Abraam, quia fuit origo & principium populi Israelitici, omnes Israelitæ. Omne enim genus, inquit Tert. ad originē suam censeatur, necesse est. Sic igitur concludamus rationē, cum dictum est Petro *Pasce oves meas*, non esset in eo idem dictū ceteris alijs pastoribus vniciuique secundum mensurā suam, vt quidem dictum est, nisi omnes pastores in Petro censi essent, censui aut non poterant, nisi eorū origo, & caput fuisset, si aut caput pastorum omnium fuit & origo, igitur ipsius fuit omnib. alijs pastoribus præesse, ac proinde omnib. eorū ouibus: pascere aut præesse est, iussus igitur est Petrus oēs oves pascere, Circumstantia huius loci hoc necessario requirente. Hæc aut est circumstantia, quod dicitur Petro *Pasce oves meas*, cū in eo tanquā in capite omnium, forma boni pastoris omnib. pastoribus siue maioribus siue minoribus siue minimis suis lineamētis exprimitur, & pponitur. Bonus n. pastor, ait dominus in Euangelio Ioan. c. x. animā suam ponit pro ouibus suis, vt verò ponat bonus pastor animā pro ouibus suis ad exemplū domini, quia charitas hoc facit, idcirco dominus cū vellet Petrum pastorem omnium suarum facere, prius percontatur ab eo, vtum diligat, dominum, idque tertio, iubens ad singulas percontationes, &

Quid fuerit ædificare Ecclesiam super Petrum & in quibus potissimum versetur negotiū ædificationis Ecclesiæ.

Quomodo in Petro censentur oēs pastores, tanquā in radice, & origine ordinis sacerdotalis.

Quæ sit circumstantia illius loci, *Pasce oves meas*.

Quomodo
in Petro pro-
posita fue-
rit forma
boni pasto-
ris omnibus
pastoribus
maioribus,
minoribus,
& minimis,
quia in eo
tanquam in
origine
contine-
bantur.

responsiones, ut pasceret; in prima percontatione, & ad eam responsione, ut pasceret agnos; in secunda oues, siue, ut est in quibusdam exemplaribus, quod Gregorius episcopus Tauromenie in Sicilia in homilia in hunc locū notauit, non $\pi\epsilon\sigma\beta\alpha\tau\alpha$, sed $\pi\epsilon\sigma\beta\alpha\tau\alpha$, id est, non oues, sed ouiculas; in tertia, item, ut oues, ut hac triplici differentia, inquit idē auctor, totidem gradus $\tau\eta\varsigma\ \pi\epsilon\sigma\kappa\omicron\tau\tau\eta\varsigma$, id est, progressus spiritualis in pastu capiendū significaret, quos euangelium in parabola seminantis distinxit, inquit, qui verō in terram bonam seminatus est, hic est, qui audit verbum, & intelligit, & fructum affert, & fecit aliud quidem centesimum; aliud autem sexagesimum; aliud verō trecesimum. Postquam verō charitas Petri triplici interrogatione domini, sicut triplex fuerat negatio, explorata, & tentata fuit, ac probata, & iussū, ut pasceret, continuo prædixit martirium eius, quod boni pastoris propriū est; & ad quod charitas, cum opus est, bonum pastorem, non repugnantē, sed libentem, & exultantem adducit, cum esses, inquit, iunior, &c. Hactenus de expositione consentanea alijs locis scripturæ, & circumstantiæ loci. Tertium à te obiectum, sed non probatum erat, nō esse expositionem consentaneam ipsis contextus verbis, sic enim tu dicis, de quo paulo post respondebo, cum de articulo quod opposuisti, refellam, nunc sequar ordinem tuarum futilium cauillationum.

CAPVT XXIIII.

Quomodo omnibus pastoribus dictum est illud, Pasce oues meas, & quomodo fides Petri transeat ad successores, non autem necesse sit ut transeat charitas, & quomodo per scripturam probatur, fidem esse posse sine charitate.

„ **S**ubiungis enim, Cæterum, rescire velim ex Turriano, quamobrem hæc verba, Pasce oues meas, ad Pontificem Romanum longe post exoriturum, „ potius quam ad Ioannem, Matthæum, reliquosque Apostolos dirigantur, quos non minus fuisse ouium Christi pastores, quam Petrum supra confecimus. Dicam mil-
lies